

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

ŠTEV. (No.) 79.

CHICAGO, ILL., PETEK, 7. OKTOBRA, 1921.

LETO (VOL.) VII.

Published and distributed under permit (No. 328) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Burleson, Postmaster General

AMERIKANSKE NOVICE

ČLANSTVO NARODNE JEDNOTE.

Mej drugimi določili zadnje konvencije je bilo sklenjeno tudi določilo, naj bo jednota nepristranska, in naj ne žali ne političnega, ne verskega čuta svojih članov. To je lepa točka, ki da treznemu opazovalcu slovenskih ameriških razmer veliko misli. Iz tega vsakdo lahko sklepa, da so se tudi tam začele ljudem odpirati oči. — Da se tega voditelji zavedajo se je posebno lepo pokazalo iz velikega strahu, katerega so imeli voditelji pred to konvencijo in iz najrazličnejših prireditev, katere so se zdele kolofejem rdečakarstva potrebne, da se priredijo, da so delegatom nasule peska v oči, da bi ne videli čisto in jasno, kako bujno cvete tam pri njih koritarstvo in kako strašno si nekateri polnijo svoje žepe z žulji nezavednega ljudstva. Naši rdeči Ku Klux Klinarji znajo v resnici dobro "klinati" žepe svojih "državljanov" rdeče autokratske države kralja Kristana.

KAKO SE DELA ZA NAROD.

Kako se da včasih ljudstvo slepi, so pokazali Klu Klux Klani. Eden izmed glavnih odbornikov te organizacije, C. Anderson je podal sledeče poročilo: Mrs. Tyler, ki je bila sočlanica odbora za propagando z Mr. Clarkom, je sprejela od članarino \$22,100,000.00, ki je bila od vsakega člana \$3.00, celih \$1,050,000.00. Od belih halj in kap, katere si je vsak član moral kupiti, je dobila "komišna" \$1,750,000.00. Del čistega dobička od glasila organizacije \$700,000.00. Toraj je v enem letu zaslužila \$4,100,000.00.

Popolnoma tako, kakor delajo naši rdeči, seveda v manjši meri. Kaj je I. W. W.? Kaj so vse druge "delavske" organizacije? Sredstvo, po katerem hočejo priti nekateri do denarja. Zarukano je pač res najdražja stvar na svetu.

ZA ZNIŽANJE CEN ELEKTRIKI.

Chicago, Ill. — Kakor s plinovo kompanijo tako je naredila Illinoiska trgovska komisija tudi s Chicaško-električno kompanijo The Commonwealth Electric Co. Tudi ona bo morala predložiti vse knjige in po njih knjigah jim bodo znižali cene elektriki.

ZA ZNIŽANJE PLINA.

Chicago, Ill. — Illinoiska trgovska komisija je pozvala zastopnika tukajšne plinove kompanije The Peoples Gas Light and Coke Co. in jo pozvala naj do 16. oktobra odgovori, zakaj bi se ne mogle cene plina znižati. Kompanija je poslala svoje odvornike, ki so tožili, da ima kompanija velikanske stroške in da nikakor ne more znižati cen. Vendar komisija ni hotela poslušati, temveč so ji dali časa da naj si dobro premisli, kajti potem bo komisija sama znižala cene.

POLICIJA ŠTEJE BREZPOSLENE.

Chicago, Ill. — Policijski komisar je ukazal policistom naj seštejejo in popišejo vse brezposlene. Policijski komisar se zelo boji, da bo brezposlenost pri bližajoči se zimi usodepolna za mesto Chicago, kajti tatvine in ropi se bodo zdatno pomnožili.

NAŠE ŽENSTVO PROTI MOVING PICTURJEM.

Da so naši "Moving Picturje" ali "kinemo" največji pohujševalci ameriške mladine, to ve vsakdo in se vedno jasneje kaže od dne do dne. Brezvestni židje bogate na korupciji mladine, ko proizvajajo slike ki vzbujajo vse najnižje strasti v mladini, jih navajajo k hudobijam, jih uče umorov i. t. d. Do sedaj so katoliške ženske organizacije delovale z vso silo proti temu zlu in pošiljale na vse strani proteste. Tudi možka društva Holy Name Societu so nastopila v več državah dosegli takozvani "censorship", da je vlada nastavila poseben odbor, ki vsako igro preje pregleda, predno se sme proizvajati. Sedaj so se pa še nekatoliške žene dvignile. V Chicago se združili vsi ženski klubi v ta protest.

PENNSYLVANSKA ŽELEZNICA PROTI DELAVSTVU.

Pennsylvania železnica se je uprla železniškemu delavskemu odboru Združenih držav in je sklenila se bojevati proti delavskim unijam ter uvesti "open shop" to je, da bo zaposljevale tudi neunijske delavce v svojih delavnicah. Pred kratkim je ta odbor ukazal železnici, da se mora pogajati o delavskih zahtevah s zastopniki delavstva, toda železnica to ni hotela, češ da se hoče pogajati samo z vsakim posameznim delavcem.

DEBS POMILOŠČEN?

Socijalistiški kandidat Debs, ki je zaprt v državni kaznilnici radi ščunjanja proti vladi med časom vojke, bo najbrže pomiloščen in sicer bo to "krizmes prezent" predsednika Hardinga socijalistom.

ZA BREZPOSLENE.

V Washingtonu se je začela konferenca, ki naj poskrbi, da bo ameriško delavstvo dobilo dela. Predsednik Harding je nagovoril zborovalce.

Vendar je veliko vprašanje, kaj naj mala skupina zborovalcev naredi, da bi odpomogla tej svetovni boleznici? Radovedni smo, kaj bodo sklenili.

VELIK VIHAR V PITTSBURGHU.

30. septembra je nastal v Pittsburghu, Pa., velik vihar in velika nevihta z močnim vetrom 60 mil na uro. Temperatura je padla za 13 stopin. Vihar je naredil veliko škodo. Veliko streh je odnesel. Tako je bil močan, da je neko cerkev v Washington Co. dvignil in prestavil. Telefonski drogi so bili vsi na tleh po okrajih Oakdale, Allegheny in McDonald, Washington. Več oseb je bilo ranjenih, ko jih je zadela opeka ali kaj drugega, kar je veter odtrgal od poslopij. Tako velikega viharja še ne pomnijo.

LASTNIKI PREMGOVNIKOV TOŽIJO UNIJO.

Indianapolis, Ind. — Tožbo proti United Mine Workers of America in njenim glavnim odbornikom in članstvu je vložila organizacija lastnikov, Border Land Coal Corporation in še 62 drugih lastnikov promogovnikov. S to tožbo hočejo lastniki doseči, da unija ne bo mogla ne Thacker, Williamson in Mingo Co. v W. Va. in ne v Pike, Ky.

Kako se ti lastniki motijo, ako mislijo, da bodo na ta način rešili delavsko vprašanje!

Kaj res nima o nikake pameti več?

RAZGLED PO SVETU

CENE POLJSKIM STROJEM ZNIŽANE.

Dolgotrajen boj med farmarji in Harvester Co., ki izdeluje farmarske stroje, se je končal s tem, da je Harvester Co. naznanila, da je znižala cene strojem za 20 odstotkov.

POSŁANIK GRUČ SE VRNE V WASHINGTON.

Poslanik Gruč, ki je bil pred do sedaj poslanik Jugoslovanske vlade v Washingtonu, se je te dni vrnil v Washington nazaj in bo te dni zopet sprejel svoje posle kot tak. Ko je odhajal, se je reklo, da mora oditi, ker ga je naša vlada odslavila radi znane afere konzula Saviča v New Yorku. Kakor se iz tega vidi ni bilo res, kar so poročali listi.

To nas veseli, kajti žalostno bi bilo, ako bi taki moške, kakor je Zotti, ki je oškodoval svoje rojake za 6,700,000 dol., imel kak vpliv kje v Ameriki. Proti takemu človeku bi moral nastopiti vsak pošten Hrvat.

ORGANIZACIJA NIGROV.

Amerikanska federacija se je zavzela za črne železniške delavce južnih držav, ki se niso bili organizirani in jim je ukazala, da se morajo takoj organizirati, da bodo nastopili skupno in solidarno z drugimi delavci raznih železnic za ureditev delavskih razmer.

VSE ŽELEZNICE NAJ SE ZDRUŽIJO.

Washington, D. C. — Medržavna trgovska komisija je izdala načrte, po katerih se bodo vse številne železniške komisije kompanije združile v devetnajst železniških zistemov in bodo obratovalle skupno kot ena kompanija. Na ta način se bodo obratni stroški zdatno zmanjšali, kar bo omogočilo, da bodo železnice vozne cene lahko znatno znižale. Železnice ki so razprežene po istem okrožju naj bodo v prihodnje ena železnica.

LIGA NARODOV IN BLOKADA

Pri ligi narodov se je sklenilo, da se bo z blokado prisililo narod, da se bo uklonil določilom lige. Sklenilo se je:

1. Ako kaka država prekrši določila lige ali krši krivice kak drugi državi, ki je članica lige, to še ni dovoln uzrok za napoved vojke.
2. Prvi korak, katerega bo liga narodov storila proti državi, da jo prisili na kolena, bo blokada in odpoklicanje diplomatskih odposlancev ostalih vlad iz te države.
3. Ako bi blokada ne pomagala, potem se bo poskusilo z "embargo", to je sprevedbo uvoza in izvoza.

VELIKO NEMIROV V ITALIJI.

Milan. — Milan je središče rdeče propagande za Italijo. Tukaj je prišlo že velikokrat do spopadov med rdečimi in vojaki. Sedaj so nastali resni nemiri in spopadi med fašisti in socijalisti. Dva fašista sta bila mrtva. — Poslanec Modena Vicini je bil ranjen pri Modeni in bo baje umrl.

POLJSKA.

Na generala Pilsudskega, predsednika Poljske republike, je nekdo trikrat ustrelil pretekli ponedeljek. Ravno je stopal v avtomobil, da bi šel na banket, katerega so pripravili njemu v čast, ko so padli strelji. General ni bil ranjen. Pač pa je krogla zadela njegovega spremljevalca.

KATOLIŠKI VESTNIK

MEDNARODNI KONGRES TRETJEREDNIKOV.

Mednarodni kongres tretjerednikov Amerike se je končal preteklo sredo s slovesno Requiem sv. mašo v stolnici v Chicago, katero je imel Rt. Rev. škof Althof iz Bellville. — V tork večer so se delegati in številni tretjeredniki zbrali v stolnici k takozvanemu "Transitus" — to je pobožnosti v spomin smrti sv. Frančiška. Prostrana stolnica je bila napolnena polna in škof Schrembs iz Clevelanda je bil slavnostni govornik. Njegov govor je bil mojstersko izdelan. Proslavljal je tega velikega svetnika kot največjega moža, kolikor jih pozna sv. cerkev poleg apostolov. Dal je tretjeredniškim delegatom, ki se bodo razšli na vse strani, dvojno nalogo, katere naj kot verni sinovi sv. Frančiška razneso in krepko sami izvršujejo. "Vi ste sol zemlje", je rekel, "vaša dolžnost je, da solite z zdravimi nauki sedanjo zmešnjavo v pojmi in načelih." Ti dve nalogi sta bili: socijalna pravičnost in svetost družinskega življenja. Tudi o tem prekrasnem govoru bomo več poročali, ko ga bomo dobili v celoti v roke.

Cel kongres je bil velikanski triumf velike misli, katere zastopa ta veliki svetnik, Sv. Frančišek in katere nositelji so člani vseh treh redov sv. Frančiška. "Vi, udeleženci tega kongresa ste se gotovo napolnili s tem duhom svetega Frančiška pri tej konvenciji prav do vrha. Nesite ta duh v svet! Vi ste redovniki v svetu! Vaša dolžnost je, da ta duh daste svetu! Kakor prvi pristaši Vasega očeta Frančiška tako nesite Vi njegov duh med sedanji svet, kajti tako zelo ga potrebuje," je rekel škof Schrembs.

Vsem udeležencem pa bodo ostali ti dnevi v globokem spominu.

ZLATOMAŠNIŠKI JUBILEJ NADŠKOFA MESMERJA.

V Milwaukee se je vršila pretekli torek, na god sv. Frančiška, posebna slavnost, ko je obhajal svojo zlato mašo, ali petdesletni jubilej nadškof Mesmer iz Milwaukee, Wis. Nadškof se je ravno kar vrnil z svojega potovanja v Evropi, kjer je obiskal svojo rodno vas in tudi Rim, kjer je podal poročilo o napredku svoje škofije.

Slavnost je bila velika in veliko škofov in nadškofov se je tega slavnosti udeležilo.

Milwaukee škofija šteje danes 338 svetstkih in 135 redovnih duhovnikov, 303 župnij z 280.000 verniki in 40.045 otrok v katoliških šolah.

PROTI GRDI NOŠI SEDANJEGA ŽENSTVA.

Po več cerkvah so že odrekli sv. obhajilo ženskam, ki so prišle k svetemu obhajilu z zelo kratkimi krili in golim vratom in golimi rokami. — Tako je prav, ker kakor se oblačijo nekatera dekleta, presega že res vse meje.

VELIKANSKE POVODNJI NA KITAJSKEM.

Shanghai. — Velikanska neizgoda in sicer že tretja letos je zadela Kitajsko. V Anhwei provinciji so nastale velikanske povodnji pri kateri se sodi, da je najmanj 80 milijonov škoda, in kjer je nad tisoč ljudi potonilo. Ta pokrajina leži med Tientsinom in Shantungom, in je nizka rodovitna planjava. Zadnja velikanska povodenj je obiskala ta kraj leta 1916 in rudeči križ je hotel začeti velika dela, po katerih bi se te povodnji zabraile. Toda kitajska vlada ni hotela, ker se je bala tujega vpliva v deželi.

KRVAVI SPOPADI MED MAŽARI IN ČEHI.

Berlin. — Med Čehi in Mažari je prišlo na mejah do krvavih spopadov. Mažari so napadli češke omejne straže.

KOLENDAR AVE MARIA za leto 1922.

Je krasna knjiga, obsegajoča 224 strani. Poučni članki, povesti in poročila iz raznih naselbin kakor tudi številne slike krasijo delo. Kalendar Ave Maria stane s poštnino samo 60c, za v stari kraj 75c.

Kalendar dobite pri lokalnemu zastopniku ali pa pišite na:

"Edinost,"
1849 W. 22 Street,
Chicago, Ill.

SEDAJ JE ČAS!

...Da, sedaj je čas, da se spomnimo svojih sorodnikov v domovini in jim pošljemo kak dar, kajti jugoslovanske krone se tako nizko padle, da je vredno sedaj se poslužiti te prilike in poslati domov denar sedaj!

Poslužite se pa pri tem samo svojega delavskega podjetja "Edinost", in pošljite po tem podjetju, ki je popolnoma varno in zanesljivo. Vsak, kedor je poslal po tem podjetju, vsak je bil zadovoljen.

Zastopniki svetujte vsakemu naše podjetje in jim pomagajte pri pošiljanju denarja na naše podjetje!

Delavci, podpirajmo svoje delavsko podjetje!

Cene se ravnaajo po najnižjem dnevnem kurzu.

Za jugoslovanske krone:	Za italijanske lire:
500 kron	\$ 2.70 50 lir
1,000 kron	5.00 100 lir
5,000 kron	24.50 500 lir
10,000 kron	48.00 1,000 lir

Pisma naslovljajte:

EDINOST

1849 W. 22nd Street

CHICAGO, ILL.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI

Izjaha dvakrat na teden.

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 22nd St.

Telephone Canal 95.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Semi-Weekly by

SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd St., CHICAGO, ILL.

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Posledice vojne.

Od kar obstoja svet nam priča zgodovina, da se vsaka vojska je rodila grenke sadove. Ne samo, da je vojska povod brezmejnih krivic in grozodejstev, ki dosežejo le lokalne kraje, kjer divja strašni vihar vojske, ampak vojska in to vsaka, rodi zle posledice, ki dosežejo s svojimi tipalkami tako meščane, kakor kmete in niti zadnji gorski koči ni prizanešeno.

Tudi zadnja vojna je mati nešteti krivic, da mnogo hujših in strašnejših, kakor kdaj katera prej v zgodovini. Ni naš namen ogreti spomine na vsa gorja, ki jih je vojska zadala narodom tekom svojega divjanja, ampak ljudstvu bi jo pokazali radi, kot mater razmer v katerih se nahajamo. Splošno brezdelje razne krize in druge težave, ki pravkar tlačijo človeško družbo, niso nič drugega, kakor izrodki zadnje vojne.

Po vsaki vojni so se ogrožale svet razne krize. Tako tudi sedaj, vsakršne krize ogrožajo svet. Brezdelje se širi po svetu kljub temu, da je dela za rešitev v obilici. Samo v Evropi, ako bi se hotelo popraviti to kar so razdejale vojne vihere tekom vojne, bi vzelo po proračunu raznih strokovnjakov, najmanj pet let. Kje so pa, druge potreščine, ki se jih potrebuje dnevno v družbi. Če se pomisli na vse to, se človeku zdi uganika, kako je to mogoče da se brezdelje širi in ne krči. Temu vzrok je ravno zadnja vojna. Za časa vojne se razni gradilni material potrebuje, se ga mora imeti, če ne, ni mogoče voditi vojne. In tu ta, "se ga mora imeti" pa dviga cene materialu. Tako tudi zadnja vojna je navila cene do svojega vrhunca. Ko pa je minila vojna, se je svet ogrel za mir in normalnost. Ta pa se med družbo vrača tako počasi, kakor se človeku vrača zdravje po dolgi hudi bolezni.

Da danes ni delal je vzrok ta, ker vse čaka na povratek tiste normalnosti, ki bo stalna, na katero se bo družba lahko zanesla. Danes ko se vrača normalnost nazaj, padajo cene vsemu materialu in vračanje normalnosti, pa straši tako izdelovalce, kakor kupovalce. Kajti resnica je, da kdor je kupil pred letom dni, bodisi že to ali ono stvar, je danes tista stvar mnogo manj vredna. In ta negotovost pa straši izdelovalce, da čakajo z mirnimi rokami obljubljene normalnosti.

Pri temu čakanju pa trpe delavske mase. Delavec ki je oče družine, katera je odvisna od njega, pa ima v takih slučajih precej hudo preizkušnjo. Dela ni, a živeti je treba. Zato pa je sveta dolžnost vlade vsake države, da bi skrbela, da abi povratek normalnosti se završi na način, da bi ne ogrožal ljudskih mas, na način kakor jih pravkar ogroža.

Posebno je pri povračanju normalnosti prizadeta Evropa. V Nemčiji zasluži delavec danes, če primerjamo po sedajni vrednosti nemške marke, z ono vrednostjo, ki jo je nemška marka imela pred vojno, komaj zasluži eno petino kar je zaslužil pred vojno. Sedaj pa pogledimo še ku povalno moč marke, ki je pa veliko manjša od one pred vojno, vidimo, da je nemški delavec za celih dobrih 60 proc. na slabšem stališču kot pred vojno. Kje pa je stališče delavcev v nemški Avstriji, Poljski, Jugoslaviji in drugod?

Če proučimo stališče v katerem se zviija evropsko delavstvo, pronajdemo da smo delavci v Ameriki še gospodje napram evropskim. Seveda, stem pa še ni rečeno, da se ameriški delavci nahajajo v nebesih. Za dosego povoljnih razmer bo treba še mnogo boja. Za dosego zmage pa bo treba delavske solidarnosti. Vse to bomo pa dosegli če se delavci združujemo pod svojo zastavo, pod zastavo, ki bo reprezentirala pravico in resnico, ki bo ščitila delavca trpina, kot bogatina.

OBJAVA.

Generalni Konzulat Kraljevstva Srbob, Hrvatov in Slovencev v Chicagi s tem naznanja vsem tistim, ki se jih tiče, da je zakon o takсах od 27. junuarja stopil v veljavo s t. t. m. Konzulat se bo od 1. okt. t. l. naprej ravnal po odredbah tega zakona. Takse bodo odslej sledeče:

Za prošnje 40c.
Za izdajanje, podaljšanje ali obnove potnega lista: za šest mesecev \$2.00
Za leto 4.00
Za viriranje potnega lista 60c.
Za tiskovino potnega lista \$1.00
Opozorilo. — Pri izdajanju ali obnavljanju potnega lista se mora taksa plačati tudi za čas v katerem je bilo plačevanje opušeno ker dotična stranka ni dala obnoviti potnega lista, ali ga sploh prej ni vzela.

Vsled tega: Državlani prejšnje kraljevine Srbije morajo plačati za vsakih šest mesecev odkar so prišli v Ameriko pa do danes po \$2 in \$3 za tekočih šest mesecev. Prostovoljcem se računa taksa od tistega dne, ko so se povrnil v Ameriko.

Kdor torej želi imeti potni list, mora plačati po vrsti vse takse, tako za izdajanje, obnavljanje in podaljšanje potnega lista, kakor je to zgoraj označeno, kakor tudi takse za prošnjo, viriranje in tiskovino (knjižico) potnega lista. Tako morajo n. pr. vsi oni državljani sedanje Kraljevine Srbob, Hrvatov in Slovencev, ki prej niso bili podaniki nekdanje kraljevine Srbije, kadar vzamejo potni list plačati: takso za potni list \$12, takso za prošnjo 40c, takso za viso 60c, in takso za knjižico potnega lista \$1, vsega skupaj \$14. Tak potni list bi imel veljavo do konca tega leta. Kdor bi žell imeti potni list, pa ne misli še takoj odpotovati, tistemu ni treba plačati takse za viso 60c.

Generalni Konzulat naznanja vse to tistim, ki so zainteresirani, da bodo vedeli, kako se jim je treba ravnati.
Iz urada Gen. Konzulata Kraljevstva Srbob Hrvatov in Slovencev v Chicagi. — Stev. 8593

UPORNA ZNAMENJA.

Felček: — Ali Skazotove Edinosti se ni konec?

Zajček: — Ves preplašen, MMM-Miiisssstttteerrr ZZZaaavvrrr... kakor razvidno se ne. In zadnje čase Edinost izpodkopa našim pristadem zaupanje do nasi Bojim se da se bojo radi Edinosti odprle oči našemu ljudstvu.

Felček: — Kaj Edinosti in Skaze se ni konec!? Kaj pa delate ali spite? Takoj se mi vsedi Zajček in napiši članek, da edino s socializmom se bo odrešil svet.

Zajček: — MMM... ZZZavr... Edinost je že več kot petdeskrat dokazala da socializem je nesreča za človeško družbo.

Felček: — Tiho! Ali se hočeš že tudi ti odtegniti mojim naukom?

Zajček: — VVVaši nauki so brez podlage, zato jih ljudstvo ne sprejema.

Felček: — Ves razjarjen. Vse me zapuša, lastni učenci se norčujejo iz mene. Narod dviga pesti proti meni. Kaj naj storim, kaj naj storim? Zajček takoj sedi in piši!

Zajček: — Se usmili svojega gospoda in piše narekovanje Zavr... ki se glasi: "Socializem bo osrečil uboge, bo vstvaril nebesa na zemlji itd. (Zajček lepo piše in z globoko nevero do socializma se smeje.)

(Zastor pade.)

Iz slovenskih naselbin.

CHICAŠKE NOVICE.

Zaključek naše 4ourne pobožnosti in slovenske proslave jubileja, 700 letnice tretjega reda pretekli ponedeljek večer, je bilo nekaj krasnega! Rev. John Plaznik, slovenski župnik iz So. Chicago, Ill. je pričel pobožnost z dobro zamišljenim govorom. — Slavnostni govornik je bil Rev. John Oman, slovenski župnik iz Clevelanda, Ohio, župnijske sv. Lovrenca. Slovesno procesijo je vodil Very Rev. Frančišek Manel O. F. M., komisar poljskega komisarijata iz Pulaski, Wis. ob asistenci Rev. Johna in Jozefa Rondzika slovaških župnikov, bratov iz Chicago, Slavnosti so se udeležili poleg domačega gospoda župnika in Rev. Benvenuta Winkler O. F. M. in Rev. Blanko Kavčiča O. F. M. še Rev. Joe Judnič iz East Chicago, Rev. John Miklačić iz Clevelanda od Sv. Vida, Rev. John Plaznik, Rev. Luka Teržič O. F. M. iz So. Chicago in Rev. Venceslav Vukoniča O. F. M. iz Chicago, Ill. hrvatska župnika. Otroci so šli tako lepo v redu in tako lepo, da še nikdar tako. Posebno je bilo gniljivo, ko so majhne deklice v belih oblekah potresale rožice pred sv. Rešnjim Felesom in glasno molile "Hvaljevo in češčno naj vedno bo Presvete Rešnje Telo!" Tako da je imel marsikdo solzne oči. Govor Fathra Omana je bil jako primeren sedanjim razmeram in bo gotovo obrodil veliko dobrega sadu pri vseh, ki so ga čuli. — Župljani so gotovo hvaležni gospodu Omanu za njegove krasne in navdušene besede, kakor tudi vsem drugim gospodom, ki so prišli ob tej priliki.

Chicago, Ill. — Cenjeni guskod Urednik Edinosti! V začetki mojga pisma Vas naj opervin Pozdravin, Zataen Vas pa Spet Prosin Malu Prustora vu Edinosti Etoga Nasega nasega Lejpoga Lista že Dugu Nejsam se Glasu Nič in Vas Badri-vau Zatupa vas prosin za Zdaj kadar nam malu prijlike se Spet Uglasi-ti vu emenu nasi bratuf Prekmur-cuf, Naj Oprvin prosin guspod U-rednik najni Zložiju Lepou Ete Moj dopis vu Edinost glij taku kakur ga jas tle zapisen fprekmurkom jeziku za korist Nasai prekmurcof in nasega Slovensku stavbinskoga Društva Zakaj me Veselij Zbuditi nase prekmurce se Združiti vu Etu Drustvu vu korist Sami sebi.

Zajpa naj Opervin se glasin met prekmursku Lustvu. Dragi moji bratje in sestre Eti Vam pupisen Ednu lejpu prijliku za vasu Lasnu dubrotu Eti vu nasem F. Stavbinskem društvu Ali Banfaraji Bo prisla 53. Serija Vo Oct. 4 Dneva Vu Cerkvenoj Dvuranu Ob 8 Vori Vecser Dragi Prekmurec Nepuzabi prijti Doli v Dvuranu na ete Vecser Za tvoje Lasznu Dobru Csi Indri Nemres Napraviti nikaj si prigparati Eti Szi Prisparau Tak Ka niti Nebos Znau Dragi Prekmurec Tu mas prijliku Zaj Zaecnosti szi Sparati in tak Bus Lejku Priseu Du Szvoje Laszne Dumovine Tuje Prijlika Za Szakuga Prijdi Du Szvoje Laszne Dumuvine Kak Tudi Jaszan Csinebi Poznau Etuga Društva nebi Mou Szvojeja Doma Dragi Prekmurec Etu je nekaj Taksega Kaji Malu nasi Sloven-cof Zna Kaj pomejni Slovensku Fgstavbinsku Drustvu Slovenski Dom Ali Fprasajte tiste Steri Zse Slijsimu vu Etu Drustvu in Steri Zse Mamu Szvoje Dumovine in Kak Szmo Prisli Du Szvoje Dumovine Nikak inacsi nej kak Raanu Szkosz nad Etoga Ocgora emenivanuga Društva Slovenski Dom Tusze Zaecnosti Nositi pu Dolari na Tjeden in Bus Du Szvoje Laszne Dumovine Ali Zacgni Telku Pak Pre Vupas KUREj Djati na Tjeden Na Prijliku Szi Kupi 10 Delnic Vu Etum Društvu toje 10 Kvadrof Na tjeden Krej Denes \$2.50 in Szten Malim Zacset-

kom Bos Dubiu Vu šeszi Leti in 3 Mesece Ednu Jezeru Dollarof Kam Pa Lepse Zselejs Kakje tou Dragi Prekmurec prijdi Doli Vu Dvuranu Steri Ste Tork Večer Csiperle Bose je Za tebe in Za Nasz Csibi Sze Sto Rat Kaj Znau Vu Tom Naj Sze Zglaszi primeni ali po telefoni ali pa prijde dumou kmieti jemi serca rat razlozim telefon Cana 5889.

Andrew Glavach.

CLEVELANDSKE NOVICE.

Delavske razmere pravijo da se prično zboljšavati. Tako se krozi govorica. Znamenja da bi se pričele izboljšavati pa le še ni na obzorju tukajšne industrije. V jeklnah je pričelo sicer delati nekaj mož več kakor poleti, toda to ne bo še rešilo položaja, ki ga je rodila brezposelnost v tukajšem industrijskem okrožju. Seveda, razume se da ne moremo kar čez noč prestopiti ovir, ki leže na potu k normalnosti, vendar pa je jasno da denarni mogotci igrajo glavno ulogo pri sedajnih slabih razmerah. Zato pa je treba da se delavstvo organizira in uvrsti v poštenih delavskih organizacijah, ako hoče doseči svojo pravico, pravico do poštenega življenja.

Večno zvestobo sta si obljubila Mr. Mike Uršič in Miss Amalija Tamazič. Kot priče sta bila Mr. Louis Balant in njegova soproga. Novoporočencema obilo sreče!

Danes so aretirali nekega moškega, ki je baje na sumu, da je izvalil v četrtek par mladih deklic v bližini Quincy ave. in 82 ulice v Ambler Park, kjer jih je potem napadel. Ker deklic le ni bilo domov, so stariši naznali policiji, ki je nesramneza aretirala in spravila na varni prestor.

La Salle, Ill. — Cenjeno uredništvo: — Prosim da mi dovolite nekoliko prestora v nam preljubljenemu listu Edinosti. Za poročati sicer nimam nič veselega. Delavske razmere so bolj slabe, večina ljudi je brez dela in še bolj slabo se nam obeta.

Sporočim naj Vam še to žalostno novico, da je 11. septembra šel zdrav in vesel rojak John Jež obiskat svoj izvolenko, ki stanuje pri svoji sestri omoženi Radej. Nazaj se ni vrnil več, bil je napaden in pobit na tla. Dobil je štiri smrtno rane na glavo, radi katerih je podlegel smrti, čez dva dni v St. Mary's bolnišnici.

Bojujočega s smrtjo so našli na tleh v krvi, neki farmarji, ki so se vračali iz mesta blizu pokopališča. Ti so obvestili policijo, ki je takoj dospela na lice mesta, odkjer se je potem umirajočega rojaka Ježa odvedlo v bolnišnico. Pri ležečem rojaku Ježu se je nahajal pes, katerega je morala policija s strelom odstraniti. Zločinca pa je izdal njegov pes, ki se je nahajal pri umirajočem. Policija se je potrudila in dobila morilec v osebi Joseph Radeja. Morilec je pod poroštvo.

John Jež je bil doma iz Cerklje na Gorenjskem. Bival je v Združenih Državah 12. let. Iz stare dumovine je prišel k svoji sestri omoženi Savnik. Bil je član SNP, katere dr. ga je spremilo k zadnjemu počitku. Pokojni zapuša eno

Pošiljateljem denarja!

Predno pošljete svoj denar v staro domovino, premislite dobro, komu boste izročili svoj težko zaslužen denar, da ga Vam odpošlje. Zadnje čase je prišlo mnogo rojakov v naš urad iskati pomoči. Poslali so svoj denar v staro domovino po nepoznatih tvrdkah in denarja še danes ni v stari kraj in ga mogoče, tudi nikoli ne bo. Zato Vas svarimo, kot Vaši prijatelji, bodite previdni in poslužujte se našega podjetja, ki Vam vsako pošiljatev jamči in Vam nudi tudi vedno najcenejše cene evropskemu denarju.

BANČNI ODDELEK EDINOSTI,

1849 West 22nd Street,
Chicago, Illinois.

sestro tukaj v La Salle, in enega brata pa v stari domovini.

Naročnik.

Eveleth, Minn. — Nesreča za nesrečo tukaj na Evelethu. Poročal sem Vam zadnjič skoraj o samih nesrečah i danes moram pričeti z enakim predmetom. Sin tukajšnega rojaka in farmerja Josip Blatnik, je bil v nedeljo, dne 25. septembra ob drugi uri jutraj nevarno poškodovan naglavi. Tukajšni bivši vojak Ray Killbride, se je sprl z nekaterimi tovariši in bila je nevarnost da pride do hudega boja. Da bi pa boj preprečila, skočila sta imenovani Josip Blatnik in Charles Stringari med razjarjene fante. V tem trenutku pa je sunil Ray Killbride Josipa Blatnika, tako nevarno v spodnjo čeljust, da se je Blatnik prevrnil in priletel z glavo na tlak. V trenutku je obležal nezavesten in še le čez nekaj časa je prišel do zavesti, pri kateri pa ni bil dolgo in zopet je padel v nezavest, in je ležal potem v nezavesti par dni v Moore bolnišnici. Zdravniki so poklicali zdravnika izvedenca v takih poškodbah iz Dulutha, ki je Blatnika operiral. In pomagalo je, Blatnik je prišel k zavesti in je na potu polnega okrevanja. Kaj je bilo vzrok prepira, se ne zna, a gotovo je bilo poleg tudi preveliko uživanje "suhe pijače" in pa posirovelost dandanašnje mladine, ki pohaja cele noči brezbrzdano okrog.

Tukajšni Oliver klub bo imel prihodnjo soboto, dne 8. oktobra veliko plesno zabavo v Auditorium. Imeli bodo izvrstno godbo, pa tudi za grla se bo dobila kaj sladkega.

Zadnji petek pa je imel tukajšni Commercial club svojo plesno zabavo. Vodstvo kluba, je izgubilo jednega uradnika namreč S. E. Helpsa, ki je par mesecev nazaj umrl. Na njegovo mesto je bil izvoljen tukaj dobro znani Mr. Timotej Shra.

Na zadnji seji mestnih močev se je prebral proračun za leto 1922, ki znaša \$67,754.00. Prva volitev za župane in mestne moče se bo vršila dne 31. oktobra, glavna volitev pa dne 8. novembra. Ker je Mr. Wilson odstopil od kandidature za županski stol, se je prigrasil novi kandidat v osebi Mr. J. C. Hartness. Imamo torej tri kandidate za župana namreč, sedajni župan Victor E. Essling, J. C. Hartness in naš rojak Josip J. Brinc. Za službo mestnih svetovalcev se pa potegujejo Robert E. Meyers, Frank Muhič naš rojak, Martin Welsh William Murray, Andrew Anderson, P. E. Sholund in Mike Longdon. Slovenci ne pozabite svojih rojakov!

V tukajšni bolnišnici se nahajata poleg Josip Blatnika tudi G. Finley, ki si je zlomil kost v peti noge, ko je padel iz lestvice, nakateri se je nahajal ko je slikal neki prestor; in pa Zoretič rodom Hrvat, ki si je tudi zlomil kost v nogi. Oba upata da bojo nogi kmalu zopet dobri. Tukajšna mestna čitalnica je bila letos prav dobro obiskana. Nič manj kot 75 tisoč knjig se je tekom leta izposodilo. Veliko novih knjig iz vseh strok se je nakupilo. Vreme je tukaj še vedno toplo in prijetno.

Poročevalec.

Collinwood, O. — Collinwoodski Slovenci smo ustanovili dne 4. m. m. slovensko čitalnico. Čitalnica se bo nahajala v dvorani Slov. Doma. To zopet priča o novem napredku naše naselbine, nakar je lahko vsak collinwoodski Slovenec ponosen.

Novice iz Jugoslavije.

Puškarna v Kranju. Po izpraznitvi Koroške je bila prisiljena tudi cvetoča puškarska industrija v Borovljah izseliti se iz dotodanjega bivališča. Svoje novo zavetišče je našla v Kranju na Gorenjskem.

Komunistične vezi. Meseca septembra je Belgrajska policija odgnala preko meje 8 kubanskih kozakov, med njimi več častnikov, za katere je dognano, da so širili komunistično idejo. Tudi kozaki niso več zanesljivi.

Osebnosti tajnika Trockega v Jugoslaviji aretirani. Somborska policija je pripeljala 8. sept. v Belgrad Nikola Mitrofan, osebnega tajnika Trockega, kje prišel kot Emisar Trockega, da prouči delo in moč komunistične stranke v Jugoslaviji.

Na katoliških shodih v Sloveniji, ki so sijajno uspeli, so bile v šolskem odseku soglasno sprejete in z viharim navdušenjem spremljane sledeče resolucije:

1. Upoštevajoč velike plemenske, verske, gospodarske in kulturne razlike zahtevamo slovensko pokrajinsko šolsko avtonomijo.

2. Otroci krščanskih staršev naj pohajajo le v šole, ki imajo za podlago Kristusova načela.

3. Učence katoliških staršev smejmo poučevati in pouk nadzorovati le katoliško misleči in živeči učitelji in nadzorniki obeh spolov.

4. Zastopniki staršev morajo imeti odločilno besedo v vseh šolskih korporacijah.

5. Pouk v svetnih predmetih naj se razvija v smislu krščanskega svetovnega nazora. Na istem temelju morajo biti sestavljena vsa šolska berila in vse druge učne knjige.

6. Naslanjajoč se na dokazano dejstvo, da je le dober kristjan zvest državljan, naj ne dela državna oblast nobenih ovir ustanavljanju verskih kongregacij in drugih krščansko svetovno naziranj utrujujočih društev med šolsko mladino.

7. Brez dobrega učitelja ni dobre šole, zato nujno zahtevamo skorajšnjo ustanovitev velikega katoliškega učiteljskega učiteljskega.

8. Odločno protestiramo proti ofi- cialni uvedbi sokolske telovadbe in sokolske protiverske in militaristične vzgoje po naših slovenskih šolah in zahtevamo, da sokolska propaganda med šolsko mladino takoj preneha.

9. Država naj posvečuje vso pažnjo kmetijskim, obrtnim in drugim strokovnim šolam in društvom. Vendar naj poučujejo na teh šolah učitelji, ki ne bodo podirali tega, kar zida družina in Cerkev. Boljše nobene, kot ljudski časni in večni blagor izpodkopavajoča učilnica.

10. Pozivljamo naše voditelje, da

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Rojakom Slovencem v Indianapolis, državi Indiana, v Clevelandu in državi Ohio, naznanjamo da jih bo te dni obiskal naš zastopnik Mr. Leo Mladich, kateri je poblaščen pobirati naročnino za naše liste Ave Maria, Edinost in Glasnik Presv. Srca Jezusovega in sploh vse, kakor oglase in drugo, kar je z zvezi z našimi listi.

Našim cenjenim naročnikom in dobrotnikom ga najtopleje priporočamo, ter jih obenem prosimo da mu grejo na roko v vseh ozirih.

Uprava Ave Maria, Edinosti in Glasnika P. S. J.

FRANK SEDLAK'S SONS

Izvršujemo

VSA ZIDARSKA DELA.

Kadar mislite graditi svoje domove ali kako drugo poslopje, obrnite se na nas, da Vam damo svoj nasvet.

2448 South Lawndale Ave., CHICAGO, ILL.

Phone: Lawndale 250.

ŽENSKA OBČUTLJIVOST.

Ženski želodec je večkrat tako občutljiv, da ima neredkokrat kemist silno težko delo, ako hoče sestaviti taka zdravila in na tak način, da bi jih lahko uporabljala vsaka ženska. Če se mu pa to posreči, potem gotovo ne najdete nobenega človeka, ki mu ne bi hotel priznati njegovega uspeha. Trinerjevo grenko vino je sredstvo te vrste. Učinkuje gotovo, očiščuje želodec in odstranjuje vse strupene snovi iz drobovja, pri tem pa ga prenese vsak, naj bo še tako občutljiv ženski želodec. To je vzrok, zakaj ženske že od nekdaj tako visoko čislajo Trinerjevo grenko vino. Tako nam je n. pr. pisala Mrs. Louise Goratowska dne 7. avg. 1921: "Pawtucket, R. I.—Trinerjevo grenko vino mi znatno pomaga. Nobeno drugo zdravilo mi ni toliko koristilo v moji bolezni. Od celega srca se Vam iskreno zahvaljujem." — Poiskusi tudi Trinerjev Liniment, ki je v tej dneh jesenskih napadov revmatizma, neuralgije in lumbaga zares prav blagoslov. Vaš družist ali prodajalec zdravil vam zamore posredovati z vsemi Trinerjevimi zdravili.

NEKDAJ IN SEDAJ.

Kimoglavac: — Gospod ali bi imeli nekoliko usmiljenja do lačnega človeka. Že tri dni nisem nič jedel.

Trebušnik: — Tu imate petdesetico in dobite si kaj za pod zob.

Kimoglavac: — Vejo gospod, nekoč sem bil tudi jaz nekaj drugega, kakor sem danes. Vozaril sem se že v kočiji.

Trebušnik: — Da, tedaj ko so te mati vozarili po cesti.

POJASNILO.

Strahopetnež v brivnici: — Zakaj neki Vi vedno pripovedujete ljudem o strahovih?

Brivec: — To ne delam sicer rad, toda te povesti veliko koristijo mojemu poslu. Ko človeku razlagam o strahu, mu sleherni kocina stoji po koncu. Tedaj pa mi je dana prilika da ga lepo obrijem.

ZRNA RESNICE.

Odgovor "A. S." na naše trditve je tako ničeven, da sleherni besedica govori o nedoslednosti "A. S."

Sveti "jaz" in zopet "jaz" je geslo ljudi pri krmilu A. S.

Ta sveti "jaz", je prepodil iz varših src navdušenje za skupno stvar. Nesrečni egoizem, Vas še danes drži v svojih krempljih, kakor zver svojo žrtev.

Sami ne delate, lahko rečemo prav nič — tu mislimo sedajno delo A. S. Če pa pride, kdo drugi z navdušenjem, za skupno sveto stvar, kateremu ni za osebnost nič, ampak samo za skupno KATOLIŠKO stvar, ki potrebuje sodelovanja v sedajnih časih bolj, kakor kdaj v zgodovini, po takem z loparjem! To je princip današnjega "A. S."

Zato Vaš odgovor ki ste ga namerili na nas, velja Vam samim. Priprnite si ga na svoja prsa! Zakaj egoizem Vas je obsedel in "Oče naj Vam odpusti, ker v resnici ne veste, kaj delate."

KJE SE NAHAJA Jožef Kovačič, rojen v Drami pri Sent Jerneju štev. 6. na Dolenjskem v Jugoslaviji. Stem se prosi, da se oglasi s pismom ali na kak drug način zato, ker hoče njegov sin "Jože" prevzeti posestvo, katerega je dal v najem. Ako se ne oglasi do Avgusta 1922., ga bo njegov sin JOŽE prevzel, ker posestvo silno škodo trpi v tujih rokah.

Lahko se oglasi naravnost domov, ali pa najstarejši hčeri, Mariji, sedaj šolska sestra Simforozii, v Celju na Štajerskem

EDINOST.

1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

NAZNANILO.

Vsem onim naročnikom, ki so naročili naše liste tudi za svoje sorodnike ali prijatelje za v staro domovino, naznanjamo, da je večini potekla naročnina. Ako žele, da bi njihovi sorodniki ali znanci še nadalje prejemali naše liste, naj blagovolijo naročnino ponoviti. Kdor bi sedaj ne mogel ponoviti naročnine, ter želi, da bi še naprej pošiljali naše liste v stari kraj, naj nam to naznani, zakar ga bomo z veseljem počakali.

Istotako prosimo tudi vse naše naročnike, da v slučaju preselitve, nam naznanijo poleg novega, tudi svoj stari naslov. S tem nam prihranijo mnogo nepotrebnega dela.

UPRAVA AVE MARIA IN EDINOSTI.

Hiše in farme.

Prodajava hiše v različnih krajih mesta in farme v Illinois, Ind., Michigan, in Wisconsin. Zavarujeva hiše, pohištva in avtomobile. Izdelujeva notarska dela za tukaj in za stari kraj. Pošiljava denar v staro domovino. Pregledujeva abstrakte in druga te vrste dela. Prodajava bonde in mortgage.

MLADICH & VERDERBAR,

1334 West 18th Street, Chicago, Ill.

FIDELITY ELECTRIC COMPANY

Frank Schonta, lastnik.

Vaši domovi bojo postali moderni, ako izročite nam v iste napeljavo električne razsvetljave. Mi jamčimo dobro delo za nizko ceno. Obiščite našo trgovino in ogledite razne stanovanjske opreme. Prodajamo tudi pralne stroje, hladilnike, štedilnike, itd. Vsakemu, ki nas priporoči svojemu znanцу za napeljavo električne razsvetljave damo \$5.00 nagrade.

Plačujte se v gotovini ali pa na lahke obroke.

2049 West 22nd Street, Phone: Canal 5190.

PAVLE ZGAGA



Vejo kaj, gaspus mistr editar, taku jem pavajm, de taku se pa spet ne šika, de b vani taka strašanska reč pačel inu mu je prjate taku strašansk v škoda nasil kukr s narjedli z mujuju prjatlom Garjančkam iz Zau Ceikage. Jest sem jim že unkart dau muj warning, de nej se pabulšaje. Vejo, pa se mjan zdi, de se neh neč ne prime. kukr bob ne stejme. Vse je zastojn.

Jest in Garjanček sva strašank prjatlja de nekol teja. Taku sva pa pekont, de jest nejmmam več taku dobrega frenda na svejt, kukr je muj prjatu Garjanček. Vejo pasebno k večkrat k nem grem keder sem šejn. Vejo, muj prjatu Mister Garjanček ima strašank dobr srce kukr sam vusk, in taku je galant in beštrga srca, de mislem, da ga nej več Vamerik takga. Zatu ga pa jest strašnu štemam inu lajkam.

Vejo, sem pa šu unbart, kje blu mal bel vreče spet v Čekag, sma spet šle skez rep vad tistga kameta, ki pravje, de pa nebesih buma, sem pa blu, strašank ženj. Sem pa djau: Vejš kaj, Pavle, kar na trejn, pa v Sau Čekaga! Tam s bliž lejka v Gorjančkovem kevde, se pa tudi dabi kaka kuhana reč, k je kuhana, pa je prov za ta velka žej. Se mpa šu.

Jest grem pa Juving evni k Gorjančkovem hauzi pa tam zagledam k se je strašnu nebu zarilu. Taka strašna rdečica je obsevala nebu, de sem se kar zareje vstrašu "Za Petrovo Zgagotovo volo! Kaj pa naj tu pame pamejni? Strašank vagen mora to bet!" Pa tu se me je čudno zdeju, de nej nabenga fajerverja nekjer. Pa nikjer anebene inže nejsem vidu. Pa tak strašansk šajn nad Garjančkovem hauzi. Ti ubogi Garjanček, sem djau, pa t ja nej kdu gavs zažgav? Letim. Letim, kukr sa me nage nesle, pete sa me kumej dahajale in pridem pred havs pa vse tih. Sajnal se je pa vadžadej. Pred havzam nej blu nkogar. Letim na jard od koder je šajn prhaju. Rihtek! "Za božje vole, lub moj prjatu, kaj pa t je." sem ga hitru uprašu. "Kaj mi je? Ti me še vprašješ? Kaj ne

SLOVENKA DOBI SLUŽBO

za hišno delo pri S. STAINBURG, 3436 ouglas Boulevard, Chicago, Ill. Plača bode dobra.

FRANK TOMAŽICH

SLOVENSKI GROCERIST

Priporočam svojo dobro urejeno grocerijo Slovencem in Hrvatom. V zalogi imam vedno najboljše salatno olje, doma narejeno kisel zelje in pravo kranjsko ajdovo moko.

1858 W. 22nd Street, Chicago, Ill. Phone: Canal 2910.

ANTON BANICH

FANCY GROCERY

2050 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Se priporočam slovenskim gospodinjam za naklonjenost. V zalogi imam vsako vrstno grocerijsko blago. Posebno pa: salatno olje, "sweet oil" katerega drugje ne dobite. Dobro blago za najnižjo ceno je moje geslo.

Vsem se uljudno priporočam.

DR. J. E. URSICH

SLOVENSKI ZDRAVNIK IN KIRURG.

1858 W. 22nd Street, in na vogal u Lincoln St., Chicago, Ill. Phone Canal 4918.

Ordinira vsaki dan v svojem zdravniškem uradu.

Od 9 do 10 ure dopoldne, od 2 do 4 ure popoldne, od 7 do 8 ure zvečer. Ob nedeljah od 10 do 12 dopoldne.

biu taku strašansk rdeč, de je vad negave rdeče farbec tak šajn perhaju. Kdo je tam mirnu sedu, muj prjatu Garjanček. Pa taku strašnu se je rdeče farba z negavga vabrazu šajnala, de me je kar vid jemalu. In zdej sem še le vidu, kega je blu. Muj prjatu Garjanček je vidiš, kaku strašansk sem rdeč ratu?"

"Rdeč? Kaku je tu," sem ga jest vprašu, "k se mi je kar rejvež že smilu."

"Rdeč! rdeč? Al me ne vidiš? Pa ti se mi kar preč sprav, ti nejmaš per mjen nič več za vaprav. Preč! preč!" Pa me je pelinou vad porče.

Jest sem pa dja! Veje e menec! Veje e menec! Zan, taku na lahk me pa ne boš fajrou. Jest nejmm pršu taka dale, de b ti mjene taku le kar absafu brez vsega."

"Kar preč! Kar preč! Jest sem rdeč! Jest rdeč! Jes nejsem več čern, kukr si ti, pa tist tuj mister editar, k ti z nem deržiš in ga padpiráš na velik špot nas vseh tvojeh prjalu."

"Kaku pa je tu? prjatu, de s na ankrat tak hedu rdeč ratu?"

"Kaku je tu? Kar tistga tuja editarja vprašaj, pa ti bo pavejdu. Kaj nej sem biu jest že ober ferboltar ajs bakse tam na Juving evni, kaj nej sem mu jest papovna frajest, de sem hodu v farovski kevder kader sem tu? Pa zdej? Viš, kam je pršu? Pa še ti vprašješ, vad kod muje rdeča farba?"

Al ne vejš de sem biu jest za oberfajmaštra in ober cekmaštra, se nejsem nabenga bau, k se mi je vsak mogu paklont? Al ne vjš, de je adan clu pred mana kleču in mene, voberce kmaštra, za vadpušajne prosu? Pa dons? Viš, še pakazat se ne smejm. Pa ti še vprašáš vad kud moja farba? Vejš, Pavle, hedu, hedu sem biu jest ankat čern, dons pa pravm, živja rdeče farba! Rdeči papirji, tu, tu je še nekaj, kar je za take, k sma mi!

Zatu če sem jest dons rdeč kar pavej tistmu tojmo prjatlju tam v Čekag de je samu van uržeh muje rdeče farbee in de bom jest vad zdej naprej zmirej rdeč. Zdej se mi pa kar preč sprav, de te ne lopim, de boš vse mjsce vidu!"

Sem pa djau: "Vejš kaj, prjatu Garjanček, če me pa taku lopiš, de b reja mejse vidu, pa me kar dej, bom saj munšajn vidh. Ker pa vej, de ti glih nekaj tagca kuhaš, k se zdej Vamerik še imenvat n esmej, zakaj muj nus mi pavej, de more bet nekja strašansk fajnga, vejš kaj, pa kar pejva v kevder, pa ga bova na vsa ta jeza anga ruknla! Viš, ti se mjen strašank smileš in jest bom že tistmu mujuju prjatlju v Čekag pavejdu, pa ga vašpotu, de bo imu dost. Ti pa kar neč ne maraj, pa pejva v kevder, bom še jest ta rdeča farba dabiu."

Sva pa šla. Baj je blu pa tam, vam pa ne povejm. Samo tako vem, da sem strašank sladku zasprav, drug dan pa, de me je strašank pa glav targal.

Tek zdej sem jem na pršu pavejdat, de nej se pabulšaje. Če se boja pabulšal, mi je Garjanček vablubu, da bo še neh pavabu, de ga boma skept ruknli, takrat k bo van spet dabi oberinšabah-tarska služba nad ajsbaksa tam Juving evni, če bo kej not, de ne bo zmeraj prazna, kukr je zdej.

Tek so long Pavle Zgaga.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill. Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir. Najboljše delo, nanižje cene. Rojaki obrnite se vselej na svojega rojakal

DEKLA ANČKA.

(Dalje.)

Napisal F. S. Finžgar.

Tako so se nalašč delale nevedne. "Zgovorjeni smo," je kratko odgovarjala mati. "Je pa seveda vse v božjih rokah."

"Ah ti," je povzela sosed, "takole so se menile žene, nikar mi ne zameri, da ti razodenem, takole, ko smo šle od maše: 'Preveč zasluži Janez. Prevzel se bo, zakaj če pojde tako naprej, v nekaj letih si kupi graščino, ne pa Mokrjave kajže. Potem bo pogledal po taki, ki kaj ima. Mar mu bo kajžarska.' Glej, zato sem ti povedala, ker bi mi bilo žal Ančke."

Mati se je hipoma prestrašila, pomislila in rekla: "Ne verjamem. Janez bo mož-beseda."

Pa se je zasmejala druga sosed in rekla:

"Mož-beseda! Le kdo je še danes mož-beseda? Saj si poznala Pavleta. Pet let me je vodil in mi prisegal. Ko mu je umrla teta in je nenadoma obogatel, je na vse pozabil in je vzel tisto našopirjeno Maro. Takile so."

"Saj se mu dobro otepa," je popravila prva sosed.

"Naj se mu le, Bog je pravičen."

Mati se ni vmešala v pogovor in je bila vsa žalostna. Tedaj je nenadoma vstopila Ančka. Sosedje so obmolknile.

"Dober večer, mati!"

"Nocoj bom doma, ker grem jutri v mesto."

"Spet ženinov denar, jeli?" jo je osmuknila sosed.

"Od Janeza, da. In to pot, mati, je spet več poslal."

"Pretrgal se ti bo od dela; le čemu ti bo shirani mož?"

Ančka je pogledala sosedo čez ramo in vprašala:

"Ali so oče v hiši?"

"V hiši," je odgovorila kratko mati.

Ančka ni rekla niti 'leško noč' zavidnicam, odprla je vrata in šla k očetu v sobo. Sosedje so se poizgubile iz veže, mati se je zamislila pred ognjiščem, in strmela v plapolajoči ogenj.

Tisti teden, ko se je Ančka vrnila iz mesta, kamor je nesla v hranilnico Janezov prihranek, je bila začudo potrt. Kakor senca se je pla-

zila okrog, v lice so se ji zarezale bolestne brazdice, ogibala se je vsakega in če je morala govoriti, je govorila prisiljeno in trudno. Dekle so si namigavale, češ, spet jo je obsedla žalost po Amerikancu. Toda nobena ji ni rekla žale besede. Tudi Mokrjave jo je opazovala in poskusila začeti vesel pogovor. Ali vselej se je Ančka izgovorila, da ima nujno delo kjerkoli, samo da je ušla mami izpred oči. Kadarkoli pa je bila zvečer sama v kamrici, je ležala dolge ure oblečena na postelji in tiho jokala, da je bilo vzglavje vse mokro od solz. Ker je bila oblečena od prečutih noči, jo je Mokrjave izpraševala, če je bolna, ali če jo je kdo razžalil. Toda Ančka se je ogibala odgovoru in trdovratno ponavljala, da ni vredno, da bi se menili o tej stvari. Samo da jo jezi, ker so ljudje tako obrekljivi in so ženske rekle materi, da je Janez ne bo vzel ker bo prebogot.

V petek večer jo je poslala Mokrjave k fari v trgovino. Tega je Ančka čakala. Ko se je šla preoblačiti, se je mama šaljila: 'Seveda, nevestica, če gre le v drugo vas, mora biti vsa zala; ej, ta ničurnost.' In se ji je smehljala, ko je napol praznično oblečena nataknila locenj cajnice na roko in poslušala naročitev za trgovino.

Ančka je naglo šla skoz vas. Dekle so pri koritu natakale vodo in jo ogovorile. Ančka se ni nič ustavila. Komaj jim je odgovorila na vprašanje in hitela dalje. Vse so se ozrle za njo in jo obsodile: "Vižjo, nupuha polno! Pravà reč tiste kronice, ki jih pošilja Janez. Milijonarka vendarle ni, da bi se takole napihovala."

Telefon: Canal 6319.

MATH KREMESEC

mešar

Priporoča Slovincem in Hrvatim
mojo dobro in okusno
mesnico.

Vsaki dan sveže meso, kakor
tudi

— prave kranjske klobase —
doma delane vedno na razpolago.

1012 W. 22nd St., Chicago, Ill.

DR. JAMES W. MALLY.

SLOVENSKI-ZOBOZDRAVNIK

6127 St. Clair ave.,

Cleveland, Ohio.

Uradne ure:

Od 9:00 do 12:00 in 1:00 do 5:00;
zvečer od 6:00 do 8:00.
V nedeljo od 10:00 do 12:00.

Phones:
Randolf 3711—Office
Princt. 1274 L—Office
Randolf 1807 W—Res.



Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrajše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němėcėk
FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 2534.

Ančka pa je drobila sneženo pot, ki ji je škripala pod bitrimi koraki. Mračilo se je hipoma in nizko se je vlegla megla. Čim bolj se je Ančka bližala fari, tem bolj so ji zastajali koraki. Nikogar ni srečala. Krogin-krog bela, mrtva tiho. Ančka je potegnila iz žepa robec in si ga pritisnila na oči. Korak ji je čezdalje bolj zastajal, dokler ni obtičala sredi gazi in glasno zaihtela. Kraguljci prihajajočih sani so jo zdramili. Otrla si je objokane oči in se napotila dalje.

Ko je v trgovini postavila cajnico in natočala, si je pomaknila ruto na oči, segla po beli predpasnik in si brisala lice.

"Megla je, da se kar ivje obeša na oči," je rekla in odšla, češ, da ima še opravka in se kmalu vrne.

Od prodajalnice je kremila po vasi. Skoz okna so se že svetile medle luči, iz hlevov so se čuli glasovi hlapcev in dekel, ki so vrdevali in molzli. Ančka je bila komaj še sto korakov od župnišča. Srce ji je takoj bilo, da je trdo tiščala ruto-ogri-njalko na prsi. Noge so ji bile kakor svinčene, meglilo se ji je pred očmi in vsak hip je trčila s čizmi ob sneženo grudo. Napol onemogla je prišla vstric župnišča. Ko je hotela prijeti za kljuko, ji je bila roka ka-

DRUŠTVO SV. VIDA
STEV. 28
K. S. K. J.

Ima svoje jedne mesečne seje v vsaki prvo nedeljo v mesecu v Knausovi Ivarani, cor. St. Clair Ave. and 62nd St. N. E.

Uradniki za leto 1906.

Predsednik, Anton Grdina 1053 East 62nd Street, tajnik, Joseph Russ 6517 Bonna Ave. N. E.; zastopnik, Joseph Grdin 1051 Addison Rd. W.; Društveni zdravnik Dr. J. M. Seliskar na 6127 St. Clair Avenue.

Novi člani se sprejemajo v društvo od 16-ga leta do 50-ga leta starosti in se zavarujejo za posmrtnino \$1000 500-00 ali 250-00 noše društvo plačuje \$4.00 tedenske bol. potpore.

Naše društvo sprejme tudi otroke. Mladinski oddelček od 1 do 16 leta starosti in se zavarujejo \$100.00: Otroci po 10 letu starosti prestopijo k aktivnim članom in se zavarujejo od \$250.00 do \$1000. Plačevanje društvenih asc. pri sejah od 1 ure dep. in do 5 ure pop.

Novi člani in članice morajo biti preiskani od zdravnika naj kasneje do 15 dne vsakega meseca.

Za vse nadaljns pojasnila se obrnite na gori imenovane uradnike.

kor mrtvoudna in vsa topa se je napotila naprej in obstala na cerkvenem pragu. Globoko je vzdihnila in se plašno ozrla. Iz zvonika je bilo čuti težko tiktakanje ure. Kakor bi pribežala v zavetje, ji je odleglo.

(Dalje prihodnjič.)



SLOV. KAT.

PEVSKO

DRUŠTVO

"LIRA"

Slov. kat. pevsko društvo "Lira", Cleveland, Ohio. — Predsednik: Anton Grdina, 1053 E. 62nd St. — Pevevodja in podpredsednik: Matej Holmar, 1109 Norwood Rd. — Tajnik: Ignacij Zupancič, 6303 Carl Ave. — Blagajnik: Frank Matjašič, 6526 Schafer ave. — Kolektor John Stele, 6713 Edna Ave.

revske vaje so v torek, četrtek in soboto ob pol 8 uri zvečer.

Seje vsak prvi torek v mesecu v staršoli av. Vida.

AMERIŠKI SLOVENCIM PODPIRAJTE SVOJE PODJETJE KATERO EDINO SE BORI ZA VAŠE INTERESE!

Društvo Sv. Cirila in Metoda šteje 28 S. D. Z. v Clevelandu, O.

V društvo se sprejemajo člani od 16 do 55. leta. Za smrtnino se lahko zavaruje za \$150, \$300, \$500, \$1000, \$1500 in za \$2000. Rojaki ne odlašajte, ampak pristopite k društvu še danes. Naše društvo vam nudi najlepšo priliko, da se zavarujete za slučaj nesreče.

Za vsa pojasnila se obrnite na društvene uradnike.

Predsednik Rudolf Cerkvenik, podpredsednik Jožef Zakrajšek, tajnik John Vidervol (1153 East 61st Street, Cleveland, Ohio), zapisnikar Jos. B. Zaveršek, blagajnik Anton Bašca; nadzorniki: Anton Strniša, Jos. Zakrajšek, Viktor Kompare.

Društveni zdravnik: Dr. J. M. Seliskar.

Zastavonoša: John Jerman. Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v šolski zvečerani.

Pozor!

— Kadar potrebujete raznega pohištva, obnite se na mene. V zalogi imam najfinejše postelje in modroce, raznovrstne peči za plin, olje in premog. Prodajam tudi vsakovrstno orodje za vse rokodelske stroke. Ravno tako imam v zalogi tudi vse avtomobilske potrebščine, kakor tudi vse potrebne predmete za napeljavo elektrike. Svoje blago razpošiljam po celi Ameriki. Pišite še danes po naš cenik!

A. M. KAPSA

(General Hardware store)

2000 - 2004 Blu Island Ave
Cor. 20th St.
CHICAGO, ILL.

Povabljeni ste



da pridete v našo trgovino in si ogledate naše nove vzorce oblek za jesensko in zimsko sezono.

Moške in fantovske obleke v najnovejših "stylih" po novih znižanih cenah. Fantovske in moške obleke z dvojnimi hlačami prodajamo sedaj po:

\$30.00,

\$35.00,

\$40.00 in višje.

Posebna vrednost pa je v moških površnih suknjah za jesensko in zimsko sezono, v najnovejšem "double breasted style" katere dobite sedaj za: \$15.00, \$20.00, \$25.00, \$30.00 in višje.

Pridite k nam in izberite si iz dobrih oblek najboljšo obleko.

Naša trgovina je od prta vsak torek, četrtek in soboto zvečer.



NAŠA TRGOVINA JE OD PRTA VSAKO NEDELJO DOPOLNE.

JELINEK & MAJER

Corner Blue Island Ave. and 18th Street.

Imperfect in Original